

Батюк А.М.
ДВНЗ «Криворізький національний університет»

МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Проблемно-модульні технології засвоєння навчальних дисциплін – головний фактор удосконалення системи фізичного виховання у ВНЗ. Найбільш раціональним, при розробці оптимальних технологій навчання у рамках фізичного виховання, є модульний принцип організації навчального процесу. Використання принципу модульного навчання на практиці дозволяє будувати навчальний матеріал так, щоб розділи були незалежні один від одного, що дає можливість доповнювати і створювати навчальний матеріал не порушуючи цілісного змісту. Для того, щоб знання студентів були мобільними, вони повинні вміти обробляти накопичену інформацію, добувати новий досвід та використовувати усе це на своїх заняттях. Використання модульної технології буде суттєво сприяти визначенню цільової установки змістовим і процесуальним основам навчання, організаційному і програмно-методологічному забезпеченню. Впровадження цих ідей повинно принести новий сучасний підхід в роботу кафедри, організувати роботу викладачів, максимально наблизивши її до потреб студентів. В системі поточного контролю теоретичне обґрунтування та розробка технології рейтингового оцінювання надасть змогу підвищити інтерес до оцінювання особистих досягнень.

Ключові слова: модульно-рейтингова система, технології, навчальний процес, якість навчання, саморозвиток студента.

Батюк А.М. Модульно-рейтинговая система оценивания знаний студентов. Проблемно-модульные технологии освоения учебных дисциплин - главный фактор совершенствования системы физического воспитания в вузе. Наиболее рациональным, при разработке оптимальных технологий обучения в рамках физического воспитания, является модульный принцип организации учебного процесса. Использование принципа модульного обучения на практике позволяет строить учебный материал так, чтобы разделы были независимы друг от друга, что дает возможность дополнять и создавать учебный материал не нарушая целостного содержания. Для того, чтобы знания студентов были мобильными, они должны уметь обрабатывать накопленную информацию, добывать новый опыт и использовать все это на своих занятиях. Использование модульной технологии будет существенно способствовать определению целевой установки базовым и процессуальным основам обучения, организационному и программно-методологическому обеспечению. Внедрение этих идей должно принести новый современный подход в работу кафедры, организовать работу преподавателей, максимально приблизив ее к запросам студентов. В системе текущего контроля теоретическое обоснование и разработка технологии рейтингового оценивания позволит повысить интерес к оценке личных достижений.

Ключевые слова: модульно-рейтинговая система, технологии, учебный процесс, качество обучения, саморазвитие студента.

Batuk A.M. Module and rating system of students knowledge evaluation. Problem-modular technology development of academic disciplines - the main factor of improvement of the system of physical education at the UNIVERSITY. The most rational, in the development of optimal technologies of training in physical education, is a modular principle of organization the educational process. Using the principle of modular training in practice and allows to build educational material so that the partitions were independent of each other, which gives the opportunity to complement and to create educational material without breaking holistic content. To the knowledge of the students were obile, they should be able to process collected information, to get new experience and to use it in their classrooms. The use of modular technology will contribute to the definition of the target installation of the base and procedural foundations of learning, organizational and program-methodological maintenance. The implementation of these ideas should bring in a new, modern approach to the work of the Department, to organize the work of teachers, maximum bringing it closer to the needs of students. In the monitoring system theoretical substantiation and development of technology of rating assessment will allow to increase interest in the evaluation of individual achievements.

Key words: module-rating system, technologies, educational process, quality of training, self-development of the student.

Постановка проблеми. Перед вищою школою, у сучасних умовах розвитку та становища нашої держави, завдання підготовки високопрофесійних спеціалістів фізичної культури є першочерговим. Незважаючи на те, що проблема сьогодні полягає в тому щоб надати методологію вибору та механізм реалізації змісту освіти в реальному навчальному процесі. Необхідно чітко усвідомити здібності та урахувати інтереси тих хто навчається, а також і його особисту творчу індивідуальність.

Кожний викладач практично по своєму визначає рівень і якість знань, вмінь студентів, що приводить до суб'єктивного оцінювання одних і тих знань, вмінь у одного і того ж студента.

В багатьох вузах України в останній час приділяють велику увагу вдосконаленню процесу навчання за технологією модульної системи навчання та рейтингового контролю знань студентів.

Так модульний принцип організації навчального процесу є найбільш раціональним при розробці оптимальних технологій навчання у рамках фізичного виховання. Модульне навчання – це технологія навчання, сутністю якого є те, що студент має важливість самостійно працювати за запропонованою йому програмою, яка містить в собі банк інформації та методичне керівництво. Метою програми є забезпечення гнучкості пристосування до індивідуальних потреб особистості і рівня її базової підготовки. При модульному навчанні викладач виконує не тільки формуючі та контролюючі функції, а й функції консультанта і координатора. Використання принципу модульного навчання на практиці дозволяє будувати навчальний матеріал так, щоб розділи були незалежні один від одного, що дає можливість доповнювати і створювати навчальний матеріал не порушаючи цілісного змісту. Для того, щоб знання студентів були мобільними, вони повинні вміти обробляти накопичену інформацію (лекції та бесіди, які проводять викладачі під час занять, відомості з ЗМІ, радіо - та телепередач), добувати новий досвід та використовувати усе це на своїх заняттях.

Особливостями, якими відрізняється метод модульного навчання є:

1. Розподіл курсу на окремі частини (модулі та його елементи), які мають самостійне значення.
2. Вилучення зайвого матеріалу для даного конкретного виду робіт.
3. Максимальна індивідуалізація навчання.

Модуль повинен бути частиною багатофункціонального блоку, що складається із таких частин:

- мета навчання;
- зміст навчального матеріалу;
- контроль за засвоєнням знань, умінь, навичок.

Використання модульної технології буде суттєво сприяти визначенню цільової установки змістовим і процесуальним основам навчання, організаційному і програмно-методологічному забезпеченню. Впровадження цих ідей повинно принести новий сучасний підхід в роботу кафедри, організувати роботу викладачів, максимально наблизивши її до потреб студентів.

Мета дослідження. Теоретично обґрунтувати та розробити методику використання модуля в системі поточного контролю з урахуванням програм.

Відповідно до цього головним завданням було визначити ефективність процесу навчання, а відповідно й процесу адаптації студентів до навчання.

Результати дослідження. Навчальний матеріал, запропонований робочою програмою кафедри вже був розподілений на модулі. За цим розподілом наш ВНЗ працює більше 10 років. Модулі розподілилися таким чином:

- легка атлетика;
- волейбол;
- баскетбол;
- плавання.

Заняття з легкої атлетики проводяться у вересні-жовтні у першій половині навчального року і у квітні-травні у другій половині на двох курсах, використовуючи базу стадіону. Заняття з волейболу проводяться в спортивному залі у листопаді-грудні, заняття з баскетболу – в лютому-березні. Заняття з баскетболу можна замінити плаванням в басейні, якщо для цього є можливості у студентів.

Для оцінювання знань, умінь та навичок на заняттях з фізичного виховання взята 100-бальна система, яка пропонується Болонською системою навчання. Студенти, які за станом здоров'я віднесені до основної медичної групи (секції фізичного виховання та секції спортивного виховання) обов'язково здають Державні тести оцінки фізичної підготовленості населення України, до яких викладачі нашої кафедри внесли корективи, де врахували можливості студентської молоді нашого регіону (таблиця №1).

Таблиця 1

Тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості студентів

Види випробувань	Стать	5 балів	4 бали	3 бали	2 бали	1 бал
Сила. Підтягування на перекладині, раз	чол.	15	12	9	6	4
Сила. Згинання і розгинання рук в упорі лежачі на підлозі, раз	жін.	20	19	16	11	7
Сила. Піднімання в сід за 1 хв., раз	чол.	53	47	40	34	28

Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)

	жін.	47	42	37	33	28
Сила. Стрибок у довжину з місця, см.	чол.	250	230	215	190	180
	жін.	200	190	175	160	145
Швидкість. Біг на 100 м.,сек.	чол.	13,2	13,9	14,4	14,9	15,5
	жін.	14,8	15,6	16,4	17,3	18,2
Спритність. Човниковий біг, 4*9м, сек.	чол.	8,8	9,2	9,7	10,2	10,7
	жін.	10,2	10,5	11,1	11,5	12,0
Гнучкість. Нахили тулуба вперед з положення сидячи, см.	чол.	19	16	13	10	7
	жін.	20	17	14	10	7

Сума балів нараховується тільки при здачі усіх нормативів. Ці тестові випробування студенти здають в 1, 4, 5, 8 модулях. У 2, 3, 6, 7 модулях приймаються нормативи оцінки технічної підготовленості студентів, які склали викладачі нашої кафедри (таблиця 2) з видів спорту .

Таблиця 2

Нормативи оцінки підготовленості студентів з баскетболу, волейболу, плавання

Баскетбол											
Види випробувань	Стать	Нормативи, бали									
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<i>Штрафний кидок.</i> Необхідно попасти в кошик з 8 кидків (раз) для II курсу, з 9 кидків – I курсу;	ч ж	<i>Модуль 3 (II семестр)</i>					<i>Модуль 7(IV семестр)</i>				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<i>Човниковий біг з веденням м'яча.</i> Гравець стартує від бокової лінії. Добігаючи до центра, він торкається його рукою і веде м'яч до старту. Торкаючись рукою цієї лінії, гравець веде м'яч до протилежної бокової, до якої теж доторкується. Потім він веде м'яч до центру, торкається його і вертається знову до бокової, де здійснює останнє доторкання. Після чого веде м'яч до старту.	ч ж	<i>для I курсу</i>									
		17,1	17,8	18,4	19,1	19,8	16,8	17,6	18,1	19,0	19,8
	ч ж	18,1	18,8	20,0	20,8	21,7	18,0	18,7	19,8	20,7	21,6
		<i>для II курсу</i>									
	ч ж	16,9	17,6	18,2	18,9	19,6	16,6	17,4	17,9	18,8	19,6
		17,9	18,6	19,8	20,6	21,5	17,8	18,5	19,6	20,5	21,4
<i>Середній кидок.</i> Необхідно попасти в кошик з 8 кидків (раз) для II курсу, з 9 кидків – I курсу;	ч ж	3-3,5 метри					3,5-4 метри				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
<i>Кидок після ведення та зупинки в два кроки.</i> Необхідно попасти в кошик з 8 кидків (раз) – II курсу, з 9 кидків – I курсу, при цьому 4 спроби виконується праворуч, 4 ліворуч від кошика.	ч ж	5	4	3	2	1	6	5	4	2	1
		4	3	2	1	0*	5	4	3	2	1

Примітка: * - вправа виконана технічно вірно, при цьому м'яч торкається кошика.

Волейбол						
Передачі м'яча двома руками (раз):		<i>Модуль 2 (I семестр)</i>				
		5	4	3	2	1
- над собою зверху	ч	15	12	9	6	3
	ж	14	11	8	5	2
- в парах зверху	ч	12	10	8	6	4
	ж	10	8	6	4	2
- знизу над собою	ч	12	10	8	6	4
	ж	10	8	6	4	2
- подачі м'яча з 7 разів в любую зону майданчика	ч	5	4	3	2	1
	ж	4	3	2	1	0*
<i>Модуль 6 (III семестр)</i>						

<i>Передачі м'яча двома руками (раз):</i>						
- знизу над собою	ч	14	12	10	8	6
	ж	12	10	8	6	4
- зверху в парах через сітку	ч	12	10	8	6	4
	ж	10	8	6	4	2
- знизу в парах через сітку	ч	12	10	8	6	4
	ж	10	8	6	4	2
- подачі м'яча з 7 раз в любую зону майданчика (хлопці – подача зверху)	ч	5	4	3	2	1
	ж	5	4	3	2	1

Плавання						
Модуль 2 або 3 (I або II семестр)						
- 50 м вільний стиль, хв.	ч	0.48	0.53	0.59	1.05	
	ж	0.52	1.00	1.09	1.18	
- 50 м брас, хв. <i>або</i> - 50 м на спині, хв.	ч	0.57	1.06	1.16	1.26	
	ж	1.03	1.12	1.22	1.33	
- 12 хвилин плавання, м (з дозволом на зупинки) <i>або</i> - плавання без урахування часу, м (без жодної зупинки)	ч	600	500	400	300	
	ж	500	400	300	200	
- плавання 50 м на техніку обраним способом	ч	250	200	150	100	
	ж	200	150	100	50	
		При оцінюванні враховується:				
		- положення тулуба та техніка рухів ніг;				
		- техніка рухів рук; - техніка дихання;				
		- координація рухів в цілому.				
Контрольні нормативи для студентів з низьким рівнем плавальної підготов. можуть бути зменшені до 10 %						

Введення модульно-рейтингової системи проходило у III етапи. Підготовчий етап включав низку організаційно-методичних заходів:

1. розробка структурно-логічної схеми занять, тематику лекцій та практичних занять.
2. розподіл навчального матеріалу за блоками (модулями)
3. визначення кількості модулів та вартість кожного з них
4. розробити шкалу оцінювання знань та вмінь студентів та вартості кожного заняття.
5. розробка необхідних методичних матеріалів.
6. визначення графіків поточного контролю, прийом відпрацювань, тощо.

За основу визначення рейтингу взято диференційовану оцінку в балах.

За семестр оцінюється в 100 балів робота кожного студента. Тести та контрольні нормативи оцінки фізичної підготовленості студентів відповідають кількості балів з оцінкою «5». Теорія відповідає мах кількість балів (10), активна робота на заняттях – 1 бал, спортивні результати на змаганнях 10 балів. Суддівство змагань або відвідування з спортивних заходів різного рівня – 10 балів. До форми контролю (залік) наприкінці семестру можуть бути допущені студенти, загальна рейтингова сума – складає 50 і більше. Основний (другий) етап включає навчальну роботу, корекція недоліків, заняття зі засвоєння елементів техніки, навчання окремим вправам, формування вмінь та їх реалізація в загальній діяльності. Місце названих форм занять в навчально-виховному процесі визначено навчальними програмами. Заключний (третій) етап враховує підрахунок балів кожного студента, аналіз роботи за модульно-рейтинговою системою, відзначалися позитивні та негативні сторони.

Методика модульно-рейтингового контролю ліквідує елементи суб'єктивізму в оцінці і може слугувати засобом виставлення оцінок. За допомогою цієї системи ліквідуємо дії випадкових факторів, забезпечується високий рівень мотивації діяльності студента. Модульно-рейтингова система розвиває здатність студента до самоуправління (самоорганізація, самоконтроль, саморегуляція) власної діяльності. Організує процес навчання як вирішення проблеми на основі творчої взаємодії зі студентами. Таким чином творча активність студента значно зростає.

ВИСНОВКИ. Модульно-рейтингова система дозволяє:

1. більш ефективно впроваджувати методики, види і технології навчання, чітко планувати свою роботу, вносити корективи;
2. суттєво впливає на якість навчання, об'єктивно оцінювати без конфліктних сутичок;
3. дає умови реалізації можливостей кожного студента, а також саморозвиток його;
4. виявити більш обдарованих, талановитих для подальшої роботи у групах спортивного вдосконалення;
5. надихає викладача до творчої роботи, підвищення професійної майстерності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Водозазька О.Г. Деякі аспекти модульного навчання і рейтингового контролю//Проблеми вищої школи.-К:Вища школа 1994.-С.35-39
2. Інновації змісту і технологій здорового способу життя. - Тернопіль Астон, 2002 -136с.
3. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали). – К. – Тернопіль: ВПУ ТДПУ, 2003.- 71с.
4. Водяницькова І.А., Никитушкина Н.Н. «Применение модульного обучения в системе повышения квалификации специалистов по физической культуре и спорту» - ж. «Теория и практика физической культуры», 2004, №12, с. 43 – 44.
5. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес: Матеріали першої лекції /Уклад. М.Ф.Степко, Я.Я.Бомобаш, К.М.Левківський – К,2004 -24с.
6. Остапенко В.О. Про порядок розробки і впровадження стандартів вищої освіти у ВНЗ України// Тези доповіді на міжвузівській науково-методичній конференції «Проблеми ступеневої підготовки фахівців у контексті Болонської угоди».- Кривий Ріг 2004. – С. 4-8.
7. Mosston M. Ashworth S. Teaching of Physical Education. Thessalonica, Salto, 1997 – p. 181.
8. Visha osvita Ukraine I Bolonskii prozes. Nav. Posib./ V.G. Kremen – T.: Nav.kn.- Bogdan, 2004. – 384 p.
9. Nuttin J. Motivation, planning and action of behavior dynamics.-Hillsdale, 1994. – 254p.

Бондаренко В. В.

Національна академія внутрішніх справ (м. Київ)

ДИНАМІКА ПІДГОТОВЛЕНOSTІ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ МІЛІЦІЇ ДО ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ НЕБЕЗПЕКИ

Теоретично обґрунтовано авторську методику навчання майбутніх працівників міліції до діяльності в умовах небезпеки. Проведено дослідження динаміки підготовленості правоохоронців до протидії із супротивником, озброєним холодною зброєю. У дослідженні взяли участь курсанти Національної академії внутрішніх справ (n=62). На основі проведеного педагогічного експерименту встановлено позитивну динаміку теоретичної та практичної підготовленості курсантів, які займалися за авторською методикою. Статистична обробка отриманих даних доводить ефективність розробленої методики підготовки майбутніх правоохоронців до діяльності в умовах небезпеки.

Ключові слова: методика підготовки, працівник міліції, озброєний супротивник.

Бондаренко В.В. Динамика подготовленности будущих правоохранителей к эффективной деятельности в условиях риска. Теоретически обоснована авторская методика обучения будущих работников милиции к эффективной деятельности в условиях опасности. Проведено исследование динамики подготовленности правоохранителей к противоборству с противником, вооруженным холодным оружием. В исследовании приняли участие курсанты Национальной академии внутренних дел (n=62). На основе проведенного педагогического эксперимента установлено положительную динамику теоретической и практической подготовленности курсантов, которые занимались по авторской методике. Статистическая обработка полученных данных доказывает эффективность разработанной методики подготовки будущих правоохранителей к деятельности в условиях опасности.

Ключевые слова: методика подготовки, работник милиции, вооруженный противник.

Bondarenko V. V. Dynamics of preparedness for future police officers to effective work in conditions of risk. By the analysis of professional literature and survey employee's practical departments of internal affairs of Ukraine sets the lack of effectiveness of existing methods of training to law enforcement activity in the collision with the enemy, armed with knives. To improve the educational process developed authoring method of training for police officers to work in dangerous conditions and tested its effectiveness. The study involved the students of the second year of the National Academy of Internal Affairs. Students in the control group (CG, n = 32) were trained by traditional methods in accordance with the current program of special fitness. Those experimental group (EG , n = 30) studied the original technique. During the study accentuated attention to the assimilation of special theoretical knowledge concerning